

„A tear in time“ van Alida Chase

**MOZART/HAIM
AANWINST VOOR
NEDERLANDS DANS
THEATER**

„Ouverturen“ van Mark Haime

Seizoenprogramma nummer 5 van het Nederlands Dans Theater wordt in beslag genomen door twee premières en een herneming van de „Lieder eines fahrenden Gesellen“ (1982) van Jiri Kylian ooit maakte. Weliswaar zien we er de voor deze choreograaf kenmerkende vloeiende bewegingstaal in terug maar het is bij herhaling veel te druk en te onrustig in relatie tot de muziek van Mahler die vooral weemoed en berusting uitstraalt.

Van ex-NDT-danseres Alida Chase ging op muziek van Marjorie Lipari „A tear in time“ in première. Wat jongens en meisjes die vrolijk met elkaar stoeien, flirten en rondansen in straten en op pleinen van een grote stad. Wel aardig om naar te kijken maar toch niet van een niveau dat naar meer doet verlangen. De muziek heeft ook niet veel karakter en hangt tussen jazzy en ballad-achtig in. Het ziet er allemaal wel vitaal uit maar heeft verder niets om het lijf.

Een aanwinst van jewelste is echter het nieuwe ballet „Ouvverturen“ van de Amerikaanse choreograaf Mark Haim. Hij gebruikte drie opera-ouvertures van Mozart en nog de bekendste ook. Achtereenvolgens *Le Nozze di Figaro*, *Così fan tutte* en *Die Zauberflöte*. Vooropgesteld zij, dat er voor een choreograaf bijna niets uitdagenders is dan juist te proberen aan Mozart iets toe te voegen.

Mark Haim is daar op een verrassend vindingrijke en originele manier in geslaagd. Hij maakt daarbij dankbaar gebruik van de decors van Albert Diederik. Lange doorzichtige verticale banen die op en neer maar ook heen en weer getrokken kunnen worden zodat de toneelverdeling steeds wisselt. In het tweede deel leven dat ook dankzij de prachtige belichting van Joop Caboot verrassende beelden op.

De choreografie is licht, doorzichtig, academisch van opzet maar met een juiste dosis ironie. Het ziet er gemakkelijk en vanzelfsprekend uit maar iedereen weet, dat er niets moeilijker is dan. De indruk van gewichtloosheid tot het eind toe te handhaven. Erg leuk is de episode waarin enkele paren op een nogal drieste wijze de liefde bedrijven achter die gazer, doeken terwijl de andere dansers hun sprongen en passen onverstoort afwerken alsof ze van de prins geen kwaad weten. Mark Haim komt hopelijk snel terug om nog eens wat van zijn choreografische talent bij het NDT te demonstreren.

Het Balletorkest onder Roelof van Driesten heeft Mozart verend en met gevoel voor stijl gespeeld en de fraai zingende sopraan Rachel Ann Morgan in Mahlers „Lieder“ subtiel bijgestaan.

L.V.

NIEUW WERK WISMAN AANWINST VOOR PANDORA

Muziek- en dansgroep Pandora zorgt gewoonlijk zelf voor haar choreografieën. In januari werd echter de choreograaf John Wisman uitgenodigd iets voor de vijf dansers tellende groep te maken. Dat werd „Sometimes... without music“ op muziek van Pandora-gitarist Olaf Tarenskeen. Het is een werk zoals we dat van Wisman gewend zijn: expressief, handelend over menselijke relaties en met een opvallende rol voor het decor van vaste ontwerper Henk Schut. Deze eigenschappen sprongen ook in eerder werken, voor o.a. het Nationale Ballet en Scapino Ballet in het oog.

In een ruimte die het meest weg heeft van een danslokaal toont Wisman vijf mensen die geconfronteerd worden met hun angsten en emoties. In een geladen sfeer zien we de verhoudingen tussen de dansers voortdurend wisselen. Er is veel groepswerk, afgewisseld door pas-de-deux, maar steeds wordt er iemand

buitengesloten. Het toneel wordt afgeschermd door met stof overhangen schotten. De uitgeschminkte gezichten van de dansers, gekleed in stemmige lange jurken of hemdsmouwen, worden door een rij lampjes verlicht.

Wisman's danstaal is in „Sometimes... without music“ minder klassiek dan we van hem gewend zijn. Dat heeft waarschijnlijk te maken met de samenstelling van de groep, die zich meer op moderne technieken oriënteert. Wisman lijkt het wat eenvoudiger gehouden te hebben, maar zijn krachtige bewegingstaal met felle uthalen vinden we ook in dit werk terug.

De muziek van gitarist Olaf Tarenskeen heeft weer een typische Pandora-avond. Dat heeft vermoedelijk te maken met het instrumentarium van de groep: gitaar, bas, drums, synthesizer en fluit. Maar Wisman gebruikt niet voortdurend muziek; soms wordt er ook zonder gedanst. De geladenheid van het stuk wordt door de muziek uitgedrukt in dreigend roffelend fanfare-slagwerk.

„Sometimes... without music“ kan als een aanwinst van de groep beschouwd worden. Het lyrische karakter ervan contrasteert prachtig met het humoristisch-nuchtere „A man gets up“ van Liat Muiw. De groep is nog duidelijk niet aan het einde van haar ontwikkeling.

S.H.

Sometimes... without music van John Wisman bij Pandora

DANS MAGAZINE (translation)

MOZART/HAIM ACQUISITION FOR THE NDT

A tremendous acquisition to the repertory is the new ballet, "Overturen" by the American choreographer, Mark Haim. He chose to use 3 opera overtures by Mozart, and, on top of that, the 3 most famous ones: "Le Nozze di Figaro", "Cosi Fan Tutte" and "The Magic Flute". I wish to point out that there is nothing more challenging for a choreographer than trying to add something to Mozart.

Mark Haim succeeded in a surprisingly ingenious and original manner. He made really good use of the set design by Albert Diederick:-- long, vertical transparent screens that can be moved both up and down and across so that the stage's orientation changes constantly. In the second part, this, along with the magnificent lighting of Joop Caboot, produces startling images.

The choreography is light, clear, academically constructed, and with a proper dose of irony. It appears facile and self-explanatory, but there is nothing more difficult than maintaining such an impression of lightness and ease all the way to the work's end. Outstanding is the episode in which a few pairs roughly make love behind those transparent screens while the remaining dancers in front continue dancing and leaping imperturbably, clearly having no idea. Mark Haim will hopefully return soon to demonstrate more of his choreographic talent at the NDT.